

AAN DE RAND

Uitgave van het
HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.
BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN

Gesticht in 1939

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2022 | APRIL-MEI-JUNI

Nr. 194

www.hetwerkderdaklozen.be - adr@cawantwerpen.be
deelwerking van CAW Antwerpen

bpost

PB-PP | B- 714
BELGIE(N)-BELGIQUE

MOSSELFEEST '22

EDITORIAAL

In deze Aan de Rand belichten we hoe het woonprobleem een adequate strijd tegen dakloosheid in de weg staat. Een artikel over een nieuw aanbod voor dakloze jong-volwassenen sluit hier naadloos bij aan.

Maar voor ons het allerbelangrijkste in dit nummer: ons **Mossel­feest!**

Na enkele jaren van afwezigheid door Corona, pakken we de draad weer op. Je vindt ons op de Sint-Andriesplaats op 23 en 24 juli!

Misschien tot dan!

Alain Debosschere

STAD ORGANISEERT APARTE OPVANG voor jongvolwassen thuis- en daklozen

De stad Antwerpen zal vanaf augustus in aparte opvang voorzien voor dak- en thuislozen tussen 18 en 25 jaar. Niet alleen 's nachts, maar ook overdag kunnen de jongvolwassenen er terecht. "Het gaat over meer dan 10% van de daklozen bekend in de Antwerpse nachtopvang", zegt schepen van Sociale Zaken, Tom Meeuws (Vooruit). "Dit project beantwoordt aan een specifieke, reële nood."

In Pension Van Schoonhoven, in de Van Schoonhovenstraat, worden in augustus twaalf kamers opengesteld voor de opvang van thuis- en dakloze jongvolwassenen. De stad wil dat aantal op termijn uitbreiden naar 22. "We richten een 24 op 24u opvang in en bieden jongeren een die anders op straat moeten slapen een bed aan", zegt schepen van Sociale Zaken, Tom Meeuws (Vooruit). "Maar we grijper liever nog vroeger in, om de echte dakloosheid bij jongeren te voorkomen. Ook wanneer ze in de nieuwe opvang terecht komen, spelen we meteen kort op de bal. De bedoeling is om het verblijf in de jongerenopvang zo kort mogelijk te houden. Samen met het CAW en een hele waaier aan partners uit het Mind the Gap-collectief is het de bedoeling hen zo te laten doorstromen naar een woonproject op maat."

Jongerenwoningen

De aanpak verloopt in drie stappen. Tijdens een eerste, korte periode van enkele weken kunnen de jongeren tot rust komen. Er wordt bekeken hoe ze verder kunnen of willen. Daarna wordt er, samen met verschillende organisaties gezocht naar een traject op maat. Dat kan gaan van herstelgesprekken met de thuisomgeving, opvang voor studenten of tijdelijke woonprojecten tot begeleiding naar zelfstandig wonen op de private huurmarkt. Het derde luik bestaat uit een dertigtal jongerenwoningen die voor een periode van maximaal een jaar ter beschikking gesteld zouden worden. De stad Antwerpen trekt voor het project 800.000 euro uit. Volgens de schepen beantwoordt het project aan een reële nood. "Het gaat over een tachtigtal jonge mensen, die zich vaak niet thuis voelen in de klassieke nachtopvang. Ze kiezen daarom voor sofaslapen of de straat. Daarnaast zijn er ook jongeren die in een beperkende thuissituatie zitten en die op zoek zijn naar ruimte om hun leven zélf vorm te geven. Voor deze jonge mensen organiseren we daarom nu aparte opvang, niet alleen 's nachts, maar ook overdag met de nodige begeleiding."

Bron: Artikel van 25 mei van Jan Stassijns in de Gazet van Antwerpen

MOSSELFEESTEN '22

Wisten jullie dat **De Steenhouwer** ondertussen meer dan 25 jaar bestaat?

Om dit te vieren, organiseren we dit jaar naar aloude traditie opnieuw de mossel feesten.

Met dit evenement zetten we onze werking en haar bezoekers nog eens extra in de kijker. Het is bovendien een groot feest voor medewerkers, sympathisanten en gasten. Een heerlijke pot mosselen, een fris drankje, muziek en een gezellige sfeer, daar doen we het voor!

- De festiviteiten gaan door op zaterdag 23 juli (tussen 12 u. en 19 u.) en zondag 24 juli (12 u. en 17 u.)
- Onze enthousiaste teamleden en vrijwilligers van De Steenhouwer ontvangen jullie graag in het hartje van de Antwerpse binnenstad: Sint-Andriesplaats.

Helpende handen gezocht ?

Voor beide dagen zijn er nog heel wat shiften die kunnen ingevuld worden. Daarom zijn we op zoek naar vrijwilligers die zich dat weekend willen inzetten.

Zie jij dit zitten?

Stuur een miltje naar:
thomas.vervecken@cawantwerpen.be

Sfeer verzekerd!

Inschrijven?

vanaf vrijdag 1 juli via volgende link: iksteuncawantwerpen.be/nl-NL/inschrijving-mossel feesten.

Voorverkooprijzen:

mosselen: €20,00, vol-au-vent of veggie: €15,00.

Eventueel kan er de dag zelf betaald worden (cash of Bancontact). U betaalt ter plaatse wel € 2,5 extra!

MOSSELFEESTEN DE STEENHOUWER

SAVE THE DATE

ZATERDAG 23 JULI VAN 12U. - 19U.

ZONDAG 24 JULI VAN 12U. - 17U.

Sint-Andriesplaats, 2000 Antwerpen

Inschrijven :

iksteuncawantwerpen.be/nl-NL/inschrijving-mossel-feesten

CAW

EEN SPUTTEREND WOONBELEID ondermijnt aanpak dak- en thuisloosheid

Ondanks het Vlaams actieplan tegen dak- en thuisloosheid en de vele inspanningen in het werkveld, wordt er nog te weinig voortgang geboekt. De sleutel tot succes ligt immers op een terrein dat sputtert: wonen. Twee experts maken een balans op.

Voorkomen en beëindigen:

Tot enkele jaren geleden raakte de aanpak van dak- en thuisloosheid vaak niet verder dan het zorgen voor een goede opvang en het bestrijden van overlast. **Feantsa**, de Europese organisatie die rond thuisloosheid werkt, legde in 2010 de lat hoger: "Voorkom zo veel mogelijk dat mensen thuisloos worden en beëindig zo snel mogelijk dat mensen thuisloos zijn."

'Een op zes uithuiszettingen leidt tot thuisloosheid.'

De drie pijlers van het **Vlaams actieplan tegen dak- en**

thuisloosheid liggen helemaal in de lijn van deze Europese oproep. We nemen eerst de eerste pijler onder de loep. "**Preventieve woonbegeleiding moet voorkomen dat mensen uit hun huis worden gezet.**" In 2020 dreigden in Vlaanderen zo'n **10.000 huishoudens** uit hun huurwoning te worden gezet, meestal wegens wanbetaling. "Die huishoudens balanceren op de rand van dak- en thuisloosheid," waarschuwt expert Danny Lescauwaet van SAM, steunpunt Mens en Samenleving. "We weten uit onderzoek dat één op zes vorderingen tot uithuiszetting uiteindelijk leidt tot een opname in de thuislozenzorg. Elk jaar zijn dat er ongeveer 1600."

Preventieve woonbegeleiding

Preventieve woonbegeleiding is een krachtig instrument om te voorkomen dat mensen op straat of in de thuislozenzorg komen. Voor professor Koen Hermans (KU Leuven) is dit een van de meest effectieve interventies in het sociaal werk. Toch zet men in Vlaanderen vooral in op mensen met huurachterstal. Die scherpe afbakening noopt tot realisme: enkel met de beperkte begeleidingscapaciteit van hulpverleners van de OCMW's en CAW's zal het niet lukken om in te grijpen op alle risico's van thuisloosheid.

Danny Lescrauwaet: “Meldpunten kunnen heel belangrijk worden. Hoe sneller men van een dreigende uithuiszetting op de hoogte is, hoe groter de kans dat men ze nog kan vermijden.”

Minder thuisloze jongvolwassenen

Woongerichte hulp voor jongvolwassenen is een tweede preventieve strategie. De aandacht voor jongvolwassenen komt niet uit de lucht gevallen: in alle landen zijn er beduidend meer jongvolwassenen dak- of thuisloos dan andere leeftijdsgroepen.

Voor veel jonge mensen begint hier een lang traject van chronische thuisloosheid. Vermijden dat ze thuisloos worden, is dan ook een zeer preventieve maatregel.

‘Vermijden dat jonge mensen thuisloos worden, is zeer preventief.’

Het specifieke **actieplan jongvolwassenen** trekt aan heel wat touwtjes. De bovengrens van de jeugdhulp werd opgetrokken naar 25 jaar, rondetafels bereiden jongeren beter voor op het verlaten van de jeugdhulp, en voor een honderd jongvolwassenen met een jeugdhulpverleden worden **kleinschalige wooneenheden** voorzien.

Ook hier is kiezen verliezen: met de focus op jongeren die uit de jeugdhulp stromen, vat je slechts een deel van de risicogroep. Danny Lescrauwaet: “Jongeren worden soms ook thuisloos na een moeilijke of conflictueuze thuissituatie. Ze belanden dan in een onzekere woonsituatie, vaak verborgen als **sofasurfer** of kraker. Het komt erop aan om elke beginnende carrière van dak- en thuisloosheid zo snel mogelijk te stoppen, niet alleen die van jongeren uit de jeugdhulp. Dat blijkt ook uit de thuislozentellingen.”

“We moeten nog meer aandacht besteden aan mensen

die het psychiatrisch ziekenhuis, de gevangenis of het opvangcentrum voor vluchtelingen verlaten. Deze instellingsverlaters lopen een groot risico op dak- en thuisloosheid.”

In een ideale wereld ligt de lat bij duurzame oplossingen waarbij alle instellingsverlaters automatisch stabiel kunnen wonen. Alleen is dat erg moeilijk, want samen met de thuislozen die uit de opvang komen, zijn deze ‘ex-en’ niet erg welkom op de woonmarkt.

Housing First voor chronisch thuislozen

Als mensen toch thuisloos worden, moeten woongerichte oplossingen een uitweg bieden. De ambitie van deze derde pijler is om langdurige en chronische thuisloosheid terug te dringen met Housing First: zorg meteen voor een woonst met begeleiding, in plaats van een soms uitzichtloos traject in de thuislozenopvang. Housing First is dan ook heel **effectief**: meer dan 90 procent van de cliënten behoudt zijn woonst na twee jaar begeleiding. Maar het uitrollen van Housing First stuit op een groot probleem: **de wooncrisis**.

Bij de **toelichting van zijn investeringsplan dak- en thuisloosheid**, maakte toenmalig Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke (CD&V) een belangrijke kanttekening: “Uiteraard is hiervoor meer nodig dan louter een investering in het hulpverleningsaanbod. Vandaar een oproep om de krachten te bundelen, zodat lokale besturen en huisvestingsactoren binnen het eigen of extern patrimonium kijken welke woningen hiervoor ingezet kunnen worden.”

Die oproep riskeert op een koude steen te vallen. Een **recente uitspraak** van de Brusselse staatssecretaris Ben Haou (PS) wijst erop dat Housing First cliënten niet meteen moeten rekenen op voorrang: “Dat is een ‘fast lane’ naar een sociale woning. Je loopt het risico dat mensen vrijwillig een situatie van dakloosheid organiseren om sneller aan een sociale woning te geraken.”

Als alle sociale huisvestingsmaatschappijen die analyse volgen, zullen beloftevolle woongerichte oplossingen voor chronisch daklozen helaas een lege doos worden.

Sneller doorstromen naar wonen

Ook voor de mensen die vandaag in de opvang zitten, is het perspectief op een woonst niet evident. Koen Hermans: “Het werkveld werkt hard aan een betere doorstroming, onder meer via begeleid wonen. Maar de Vlaamse regering zet onvoldoende deuren open.”

“De **nieuwe toewijzingscriteria** voor sociale woningen gaan het voor deze doelgroepen nog moeilijker maken. De toewijzing zal vooral chronologisch gebeuren, met daar bovenop nog de **voorwaarde van lokale binding**. Aan mensen zonder vaste verblijfplaats vragen wat hun lokale binding is: kan het nog cynischer?”

'Aan mensen zonder vast verblijfplaats vragen wat hun lokale binding is: kan het nog cynischer?'

"De gemeenten kunnen wel een lokaal doelgroepenplan maken, maar wie daarin dan echt aan de bak zal komen blijft onduidelijk. Zeker kleinere gemeenten zitten niet te wachten op thuislozen, psychiatrische patiënten en ex-gedetineerden."

Kunnen noodwoningen soelaas bieden? Danny Les-crauwaet: "Noodwoningen zijn samen met studio-opvang een gezinsvriendelijker alternatief voor de collectieve opvang en nachtopvang. Maar het blijft een tijdelijke oplossing. De effectiviteit van noodwoningen staat of valt opnieuw met doorstroming naar stabiel wonen."

Heft in eigen handen

Kortom: de ambities van al die actieplannen botsen op een sociaal woonbeleid dat steeds minder uitzicht biedt. Ondanks investeringen in bijkomende sociale woningen

blijft er een groot tekort en jarenlange wachttijden. Vlaanderen is op dit punt een van de slechtste leerlingen van Europa. Om de wooncrisis te bestrijden, nemen burgers en middenveldorganisaties het heft in eigen handen. Sommige welzijnsorganisaties creëren een woonaanbod. Zo proberen CAW's hun patrimonium voor collectieve opvang **www** naar zelfstandige en woonzekere units. Buurt- en opbouwwerkers ontwikkelen op hun beurt **alternatieve woonvormen**. Intussen blijven ze met de moed der wanhoop zoeken naar betaalbare woningen op de huurmarkt.

Resultaten

Maken al deze acties, met hun plussen en minnen, een verschil? Is het aantal dak- en thuislozen al gedaald? De thuislozentellingen die al enkele jaren opgezet worden, lenen zich nog niet voor grote conclusies. Toch kunnen praktijkwerkers vaststellen dat de nieuwe aanpak al heel wat mensen in een meer stabiele woon-situatie bracht.

Bron: Sociaal.net artikel van Ludo Serrien van 28 maart 2022

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen? Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via **eboonet@skynet.be**.
Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op
Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, t.a.v. Etienne Boonet,
Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. 0475 26 05 70

Gestructureerde mededeling **623/3706/30039**

Beste Sympathisanten, Beste vrienden

Misschien bent u één van onze schenkers. Dan is wat volgt niet onbelangrijk voor wie via de Koning Boudewijnstichting stort! Het rekeningnummer is hetzelfde gebleven (BE10-0000-0000-0404) maar de gestructureerde mededeling ziet er nu als volgt uit: **623/3706/30039**

Een correcte mededeling laat de Koning Boudewijnstichting toe om uw eventuele gift snel te identificeren en te koppelen aan ons project!

Alvast bedankt voor uw steun en uw blijvende sympathie!

Bob Cools, Voorzitter

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 623/3706/30039